

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060409 – Biznesin idarə edilməsi

BAKI – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060409 – Biznesin idarə edilməsi** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060409 – Biznesin idarə edilməsi** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060409 – Biznesin idarə edilməsi ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060409 – Biznesin idarə edilməsi İxtisaslaşmalar: - <i>Biznesin təşkili və idarə edilməsi</i> - <i>Biznes inzibatçılığı</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

- 3.1. **Magistrin ixtisas xarakteristikası.**
Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.
- 3.2. **Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.**

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (ÜK-1);
- kütləvi və elmi nətiqlik vərdişlərinə yiyələnmək (ÜK-2);
- digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (ÜK-3);
- işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək (ÜK-4);
- təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və ona görə məsuliyyət daşımaq (ÜK-5);
- müasir proqram-informasiya təminatlarından idarəetmə sahəsindəki məsələlərin həllindən istifadə etmək (ÜK-6) ;
- kollektivdə işləmək (ÜK-7);
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (ÜK-8);
- fəal sosial mobillik (ÜK-9);
- hüququ biliklər və etik normalara malik olmaq (ÜK-10).

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- kommərsiya və qeyri-kommərsiya təşkilatlarının biznes aspektləri ilə əlaqədar analitik iş metodlarına malik olmaq (PK-1);
- elmi-tədqiqatların aparılmasının işçi plan və proqramlarının işlənilməsini həyata keçirmək, tədqiqatlar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıq hazırlamaq (PK-2);
- biznesin idarə edilməsi sahəsində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilib həyata keçirilməsi, onların nəticələrinin həllini tələb edib, icmal illik hesabatlarının hazırlanması üçün məlumatları hazırlamaq (PK-3);
- tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların toplanması, işlənməsi və sistemləşdirilməsini həyata keçirmək, tədqiqatın metodunu və problemlərin həlli vasitələrini müəyyən etmək (PK-4);
- biznesin idarə edilməsi sahəsi üzrə tədqiq olunan proseslərin və obyektlərin nəzəri və iqtisadi modellərin işləyib həyata keçirmək qabiliyyəti (PK-5);
- peşəkar biznes fəaliyyəti üzrə tədqiq olunan proses və obyektlərin nəzəri və yeni ekonometrik modellərini işləyib hazırlamaq (PK-6);
- biznes proseslər üzrə aktual elmi problemləri aşkar edib tədqiqat aparmaq (PK-7);
- innovasiyanın səmərəli istifadəsinin istiqamətlərini müəyyənləşdirib tədqiqat aparmaq (PK-8);

- risklərin idarə edilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində risklərdən yaranmış itkilərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-9)**;
- tərəfdaş təşkilatlarının tədiyyə qabiliyyəti problemlərini tədqiq etmək **(PK-10)**;

Pedaqoji fəaliyyət:

- təhsil müəssisələrində biznesin əsasları, biznes etikası və biznesin təşkili və idarə edilməsi fənlərini tədris etmək **(PK-11)**;
- təhsil proqramları və tədris-metodiki vəsaitləri işləyib hazırlamaq **(PK-12)**;
- ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərinin tədrisi qabiliyyətinə **(PK-13)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilmək **(PK-14)**;

Layihə-iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- hazırlanmış layihələrin həyata keçirilməsi üçün tapşırıqları, layihələrin iqtisadi aspektlərini, müvafiq normativ və metodiki sənədləri sərbəst hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-15)**;
- hazırlanmış layihə və proqramların yerinə yetirilməsi üçün konkret tələblər hazırlamaq **(PK-16)**;
- hazırlanmış layihələrin iqtisadi səmərəliliyini müəyyənləşdirmək **(PK-17)**;
- təşkilatların, həmçinin kommersiya təşkilatlarının biznes planlarının, eləcə də büdcə haqq-hesablarını işləyib hazırlamaq **(PK-18)**;

Təşkilati inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatların, o cümlədən, kommersiya təşkilatlarının inkişafının qısa və uzunmüddətli inkişaf strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-19)**;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı təşkilatların təchizat xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK-10)**;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş büdcənin icrası işini təşkil etmək **(PK-20)**;
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı qanunvericiliyə riayət edilməsi, qanunvericiliyin pozulması halları ilə barışmamaq və müvafiq inzibati tədbirlər görmək **(PK-21)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etmək **(PK-22)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmək **(PK-23)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək **(PK-24)**;

- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilmək (PK-25);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirmək (PK-26);
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə (PK-27);
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərmək (PK-28);
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa (PK-29);
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmaq (PK-30);
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək (PK-31).

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060409 – Biznesin idarə edilməsi ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat fəaliyyəti:

- biznesin idarə edilməsi sistemində aktual problemlərin aşkar edilərək tədqiq edilməsi;
- istehsal və xidmət sahəsi üzrə tədqiqatın aparılması planı və proqramının işlənib hazırlanması;
- elmi bölmələr və fərdi icraçılar üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- əmtəə mübadiləsi sferasında tədqiqatların aparılması, alınmış nəticələrin təhlili alətlərinin və metodlarının işlənib hazırlanması;

- əmtəə mübadiləsi sahəsində yekun icmalların, hesabatların və elmi nəşrlərin hazırlanması üçün mövcud məlumatların ümumiləşdirilməsi;
- elmi-tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların axtarılması, toplanması, işlənilməsi və təhlili;
- idarəetmədə mikro və makro səviyyəli problemlərin aşkarlanıb tədqiq edilməsi;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumların hazırlanması və keçirilməsi;
- elmi nəşrlərin hazırlanması və redaktə edilməsi.

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- biznesin əsasları, biznesin təşkili və idarə edilməsi fənlərinin təhsil müəssisələrində tədris edilməsi;
- təhsil proqramı və tədris-metodiki materialların hazırlanması;

Analitik fəaliyyət üzrə:

- bazar infrastrukturunun əsas elementlərinin inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirib qiymətləndirmək;
- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarının fəaliyyətini xarakterizə edən iqtisadi göstəriciləri təhlil etmək;
- illik hesabatların aparılması və qəbul edilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması məqsədi ilə iqtisadi informasiyaların axtarışı, təhlili və qiymətləndirmək;
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi metodları və alətlərinin təhlili və konseptual yanaşmaların qiymətləndirmək;
- bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin qiymətləndirmək.

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı təşkilatların istehsal, maliyyə xidməti və insan resursları bölmələrinə rəhbərlik etmək;
- elmi-tədqiqat qruplarının işini təşkil etmək ;
- fəaliyyət nəticəsinə əsasən resursların istifadəsinin səmərəliliyinin artırılmasına dair təklifləri işləyib hazırlamaq;
- elmi araşdırmaların nəticələrinin kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək;
- təşkilatın inkişafının qısa və uzunmüddətli maliyyə siyasəti və strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək;
- hazırlanmış və tədqiq edilmiş büdcənin icrası işini təşkil və təmin etmək;
- pul axınlarının hərəkətinin, zəruri iqtisadi resursların formalaşması və istifadəsini idarə etmək.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	<p>Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir:</p> <p><u>xarici dil üzrə:</u> ixtisas üzrə mətnləri təhlil etməklə danışıq vərdişi və bacarığının inkişaf etdirilməsi, elmi-iqtisadi ədəbiyyatın sərbəst tərcüməsi, elmi-kütləvi ədəbiyyatdan istifadə edilməsi, magistr dissertasiyasının müdafiəsində elmi-metodiki ədəbiyyatdan istifadə vərdişi, ünsiyyət, dialoq yaratmaq bacarığı, mülahizə yeritmək vərdişinin aşılması</p> <p><u>ali məktəb pedaqogikası üzrə</u> Azərbaycanda ali təhsil sistemini, ali məktəbin tələbə və müəllimlərinin vəzifələrini ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona qoyulan müasir tələbləri, tərbiyə və özünətərbiyə rəhbərlik və idarəetmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını;</p> <p><u>psixologiya üzrə:</u> psixologiyanın obyekt, predmeti və metodlarının, psixologiyanın əsas istiqamətlərinin, psixikanın quruluşunu, şüurluluq və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münasibətini, tələbə psixologiyasını və s. psixoloji proseslərin yaranmasının, formalaşmasının və inkişafının qanunauyğunluqlarının və xüsusiyyətlərinin tətbiqinin, yaddaş, hissiyat, şüur, qavrama kimi psixoloji proseslərinin öyrənilməsinə</p>	14	<p>MHF – B01 <i>Xarici dil</i></p> <p>MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i></p> <p>MHF – B03 <i>Psixologiya</i></p> <p>MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i></p>	<p>6</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-2</p> <p>ÜK-3</p> <p>ÜK-4</p> <p>ÜK-5</p> <p>ÜK-6</p> <p>ÜK-7</p> <p>ÜK-8</p> <p>ÜK-9</p> <p>ÜK-10</p> <p>PK-11</p> <p>PK-12</p>

	<p>bacarmalıdır: <i>xarici dillər üzrə</i> neft-qaz mühəndisliyi ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı</p> <p><i>ali məktəb pedaqogikası üzrə</i> mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumaq; seminar məşğələlərin planlaşdırmağı və aparmağı, riyaziyyat sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi;</p> <p><i>psixologiya üzrə:</i> hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s.</p> <p>yiylənməlidir: xarici dildə oxumaq və yazmaq vərdişlərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işlərini aparmağa, tələbələrə pedaqoji və psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>				
MİF – B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir:</p> <p>- müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, mikro və makro iqtisadi problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, qlobal qeyri sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin qorunması siyasətini, işgüzar tsiklin idarə olunmasını, uzunmüddətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını;</p> <p>- iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, mövcud nəzəri və metodoloji problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumiləndirilmələrin aparılması metodika-sını, iqtisadiyyatın sistemli</p>	76	<p>MİF – B01 <i>Biznesin idarə edilməsinin müasir problemləri</i></p> <p>MİF – B02 <i>İqtisad elminin tarixi və metodologiyası</i></p> <p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənn</i></p> <p>MİF –B04 <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</i></p> <p>MİF – B05 <i>Seçmə fənn*</i></p>	4 2 4 42 24	<p>PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7 PK – 11 PK – 12 PK – 17 PK – 18 PK – 19 PK – 20 PK – 21 PK – 22 PK – 23 PK – 24 PK – 25 PK – 26 PK – 27 PK – 28 PK – 29 PK – 30 PK – 31</p>

	<p>yaraniş keyfiyyatında ictimai həyatın digər sfera və sahələri ilə integrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını;</p> <ul style="list-style-type: none"> - müasir biznes əlaqələrin qurulması və inkişaf etdirilməni - biznes nəzəriyyəsini, bazar infrastrukturunu, institusional iqtisadiyyat və biznesin sahələri üzrə yeni tədqiqatların əsas nəticələrini; - biznes subyektlərin və müstəqil bazar infrastrukturlarının xüsusiyyətlərini, onların fəaliyyət dairələrini, iqtisadi agentləri müasir məhsul və xidmətlərini; - biznesin təşkilati strukturunun seçilməsi, biznesin restrukturizasiyası və biznes-proseslərin təkmilləşdirilməsi metodlarını onların idarə olunmasının strategiya və modellərini; - biznes-layihələrinin reallaşmasının müasir təhlil metodlarını, böhrandan sonrakı dövrdə müəssisənin yeni inkişaf səviyyəsinə keçməsi prosesini; - iqtisadi məsələlərin həlli üçün zəruri olan müasir proqram məhsullarını. <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - riskin və qeyri-müəyyənliyin iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyəsinin məzmununu izah etməyi, alternativ strategiyanın müəyyənləşdirilməsini, gəlirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, makroiqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti, onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi; - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çıxarmağı, konseptual yanılmalara yol verilməməyini, aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərh üsullarını müəyyən etməyi, onların inkişaf təməyülləri və perspektivləri haqqında əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı; - müxtəlif təsərrüfat subyektləri ilə əlaqələrin qurulması üçün məqsəddli-sistemli yanaşmanın tətbiqi və qiymətləndirilməsini; 				
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - biznes fəaliyyətinin təmin və qiymətləndirilməsini nəzərə almaqla idarəetmə stilinin seçilməsi və qərarlarının əsaslandırılmasını; - müəssisənin maliyyə fəaliyyətinin əsası göstəricilərinin təhlili, gəlir, mənfəət və pul axınlarının idarə edilməsini; - biznesin idarə edilməsi məsələlərinin həlli üçün müasir proqram-informasiya təminatından istifadəni; - istehsal, bölgü və mübadilə sferasındakı müasir proseslərin qiymətləndirilməsi və idarəedilməsi; - mikro səviyyədə idarəetmə proseslərinin dəqiq inkişaf proqnozlarını formalaşdırmağı. <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - peşəkar sferada praktiki fəaliyyət verdişlərinə; - peşəkar sfera elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasının metod və metodologiyasına; - sərbəst tədqiqat və elmi iş aparmaq verdişlərinə; - müasir vasitələrin tədqiqi ilə biznesdə resursların idarə edilməsi proseslərinin təkmilləşdirilməsinə; - biznes fəaliyyətində risklərin idarə olunması üçün statistik, ekspert və kombinasiya üsullarının tətbiqinə; 				
MET – B00	<p>Elmi-tədqiqat işləri Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işini planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusunun seçməyi; - mövcud ədəbiyyatla tanışlıq və ədəbiyyat seçimini; - elmi-tədqiqat işini aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi; - təhlil nəticəsində müəyyən nəticə çıxarmağı; - alınmış nəticələrin tədqiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - tədqiqat işinin nəticələrinin çapa hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə 	30	<p>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi-pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>18</p>	<p>PK-8 PK-9 PK-10 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18</p>

	etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi;				
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

**Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

***İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti:

ümumi həftələrin sayı – 94

o cümlədən:

- nəzəri təlim – 45 həftə

- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə

- imtahan sessiyaları – 15 həftə

- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə

- tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060409 – Biznesin idarə edilməsi** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.

5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.

6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.

- 6.3. 060409 – Biznesin idarə edilməsi** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1.** Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2.** Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3.** Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun
direktoru

_____A.Mehrabov

«___» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas
təhsili şöbəsinin rəisi

_____İ.Mustafayev

«___» _____ 2012-ci il

Təhsil ixtisaslar qrupu
üzrə Dövlət Təhsil Standartları
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____D.Bağirov

«___» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
«İdarəetmə» bölməsinin sədri

_____Ə.Abdullayev

«___» _____ 2012-ci il